

**КЗВО ЛОР «ЛЬВІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ІМЕНІ АНДРЕЯ КРУПІНСЬКОГО»**

Циклова комісія клінічних та природничих дисциплін

**Доповідь на методичний семінар
на тему:**

**«ЕТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ
МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ»**

Доповідач: Борщ І.С.

Львів-2026

ЕТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ

У цій доповіді йтиметься про інтегровану здатність діяти згідно з моральними принципами, поважаючи права та гідність пацієнта. Вона включає знання деонтології, співчуття, професійну відповідальність та вміння розв'язувати конфліктні ситуації, що формується через цінності, професійну рефлексію та практичний досвід.

Ключові слова: етична компетентність, медичні працівники, медсестринство, професійна етика, деонтологія, медична освіта, професійна підготовка, комунікація з пацієнтами.

Поняття етичної компетентності медичних фахівців

Етична компетентність медичного працівника — це сукупність моральних цінностей, професійно-етичних норм, знань і особистісних якостей, які визначають поведінку спеціаліста у процесі професійної діяльності та взаємодії з пацієнтами. Вона включає розуміння гуманістичних принципів медицини, уміння приймати етичні рішення та дотримуватися професійних стандартів.

Актуальність теми

У сучасній системі охорони здоров'я важливу роль відіграє не лише професійна підготовка медичних працівників, а й рівень їхньої етичної культури. Медичні сестри, фельдшери, акушерки та інші медичні фахівці щоденно працюють з пацієнтами, тому повинні дотримуватися морально-етичних норм, поважати гідність людини та забезпечувати конфіденційність медичної інформації. Саме етична компетентність сприяє формуванню довіри між пацієнтом і медичним працівником та підвищує якість медичної допомоги.

Форми реалізації етичної компетентності

Етична компетентність медичних працівників формується та реалізується через навчальний і професійний процес. У закладах медичної освіти вона розвивається під час вивчення дисциплін з медичної етики, деонтології та медсестринської справи. Також важливу роль відіграють практичні заняття, під час яких студенти вчаться правильно спілкуватися з пацієнтами, дотримуватися конфіденційності та діяти відповідно до моральних норм.

У професійній діяльності етична компетентність проявляється через дотримання професійних стандартів, етичних кодексів медичних працівників, повагу до пацієнтів, толерантне ставлення до людей різного віку, соціального статусу та стану здоров'я. Важливим елементом є також командна робота з іншими медичними працівниками.

Практичні приклади

Практичними проявами етичної компетентності є повага до гідності пацієнта, ввічливе та доброзичливе спілкування, пояснення медичних процедур і підтримка пацієнта у складних ситуаціях. Наприклад, медична сестра повинна зберігати конфіденційність медичної інформації, не розголошувати діагноз стороннім особам та коректно поводитися з пацієнтами навіть у стресових умовах.

Іншим прикладом є надання психологічної підтримки пацієнтам, які переживають страх перед лікуванням або важкий емоційний стан. У таких випадках медичний працівник повинен проявляти емпатію, терпіння та професійну відповідальність.

Переваги етичної компетентності медичних працівників

- формування довіри між пацієнтом і медичним персоналом;
- покращення якості медичної допомоги;
- зменшення конфліктів у медичному середовищі;
- підвищення авторитету медичної професії.

Труднощі впровадження

- велике навантаження та нестача часу у медичних працівників;
- емоційне виснаження і стрес;
- недостатня практична підготовка до етичних ситуацій;
- інколи недостатня увага до етики у навчанні.

Виклики та шляхи вдосконалення

Сучасна система охорони здоров'я ставить нові вимоги до професійної підготовки медичних працівників. Одним із головних викликів є необхідність поєднання високого рівня професійних знань з гуманістичними цінностями.

Для вдосконалення етичної компетентності необхідно розширювати вивчення медичної етики у навчальних програмах, проводити тренінги з комунікації та аналізу етичних ситуацій. Важливим є також розвиток професійної культури у медичних колективах та підтримка моральних принципів у практичній діяльності.

Висновок

Етична компетентність є важливою складовою професійної діяльності медичних фахівців. Вона забезпечує гуманний підхід до пацієнтів, сприяє підвищенню якості медичної допомоги та формує довіру до медичних працівників.

Формування етичної культури повинно бути невід'ємною частиною професійної підготовки медичних працівників, адже саме поєднання професійних знань і моральних принципів забезпечує ефективну та відповідальну медичну діяльність.

Література

1. <https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/nursing/article/view/12074>
2. <https://dspace.vspu.edu.ua/items/b35e23c7-2aff-46d4-bc50-1f825cd90ca6>
3. <https://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/view/11322>